

Liikenne- ja viestintäministeriö

LVM/1611/03/2016

Sisäministeriön poliisiosaston lausunto hallituksen esitysluonnoksesta laiksi Liikenneturvasta annetun lain muuttamisesta ja laiksi tie- ja maastoliikenneonnettomuuksien tutkinnasta

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt sisäministeriltä lausuntoa otsikossa mainitusta hallituksen esitysluonnoksesta. Sisäministeriön poliisiosasto lausuu asiasta seuraavaa.

Liikenneturvasta annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että lakiin tehdään 1.1.2017 voimaan tulevan liikenneturvallisuuksmaksusta annetun lain (471/2016) edellyttämät Liikenneturvan rahoitus- ja ohjausmallia koskevat muutokset. Lisäksi otetaan huomioon perustuslaista aiheutuvat lakitekniset muutostarpeet. Esitys ei rahoitus- ja ohjausmallia lukuun ottamatta vaikuta Liikenneturvan toiminnan järjestämiseen ja ylläpitämiseen. Tie- ja maastoliikenteen onnettomuustutkinnasta annettu laki (24/2001) kumotaan. Tilalle annetaan uusi tie- ja maastoliikenteen onnettomuustutkintalaki, johon sisällytetään liikenneturvallisuuksmaksulaista johtuvien rahoitus- ja ohjausmallia koskevien muutosten lisäksi perustuslain edellyttämät lakitekniset muutokset. Lakiin sisällytetään nykyisin valtioneuvoston asetuksella säännellyt asiat ja uuden lain voimaantullessa kumoutuu kyseistä onnettomuustutkintaa koskeva valtioneuvoston asetus.

Laki Liikenneturvasta

Sisäministeriön poliisiosasto pitää hyvänä, että esitys ei rahoitus- ja ohjausmallia lukuun ottamatta vaikuta Liikenneturvan toiminnan järjestämiseen ja ylläpitämiseen.

Sisäministeriön poliisiosaston näkemyksen mukaan sisäministeriö voisi jatkossakin edustaa hallinnonalaansa Liikenneturvan hallituksessa. Jos muiden ministeriöiden osalta päädytään siihen, että niiden edustus hallituksessa olisi jatkossa virastotasolla, niin tällöin sisäministeriön hallinnonalan edustus Liikenneturvan hallituksessa voisi olla johdonmukaisuuden vuoksi Poliisihallituksella.

Laki tie- ja maastoliikenneonnettomuuksien tutkinnasta

Sisäministeriön poliisiosasto pitää perusteltuna sitä, että tie- ja maastoliikenneonnettomuuksien tutkinnan neuvottelukunnan toiminta muutetaan vapaamuotoisemmaksi yhteistyöelimeksi. Tehtävien siirtäminen Liikennevakuutuskeskukselle vähentäisi julkishallinnon taakkaa, mutta hyvin toteutettuna ei haittaisi tutkinnan kokonaisvaltaista suunnittelua ja tarvittavaa tieteellistä lähestymistapaa.

Esityksen 7 §:ssä säädettäisiin yhteistoiminnasta tutkinnassa. Poliisi tutkii aina vakaaviin loukkaantumisiin ja kuolemaan johtaneet onnettomuudet. Tällöin on tarkoituksenmukaista, että tutkijalautakunta harkintansa mukaan suorittaisi tutkintaa yhteistyössä poliisin kanssa. Tässä laissa tarkoitettu tutkinta tapahtuisi kuitenkin erillään poliisin esitutkinnasta samoin kuin muusta eri valtuuksin tapahtuvasta tutkinnasta tai toiminnasta. Kuten lain 1 §:ssä todettaisiin, tutkinnan tuloksia ei voitaisi myöskään käyttää syyllisyyskysymyksen selvittelyyn tai esimerkiksi vakuutuskorvauspäätösten perusteena. Onnettomuustutkinnassa kerätään tietoja ainoastaan onnettomuuden syiden selvittämiseen. Sisäministeriön näkemyksen mukaan on tärkeää, että onnet-

05.10.2016

tomuustutkinnan rooli ja tarkoitus on selvästi tuotu esille. Sisäministeriön poliisiosasto kuitenkin korostaa, että onnettomuustutkinnassa tulee tehdä aktiivista yhteistyötä poliisin suorittaman esitutkinnan kanssa huomioiden yhteistyön rajoitteet ja tarvittaessa osapuolten tulee yhdessä hankkia esimerkiksi asiantuntijalausuntoja, jotta ne olisivat myös esitutkinnassa käytettävissä.

Sisäministeriön poliisiosasto pitää hyvänä, että lakiesitykseen sisältyvillä tutkintaa varten tarvittavien tietojen tiedonsaantioikeuksien lisäyksillä varaudutaan digitalisaation mukanaan tuomiin muutoksiin toimintaympäristössä, kuten tiedonsaantiin teleyrityksiltä. Säännös vastaisi asiallisesti turvallisuustutkintalain 21 §:ää. Merkityksellistä tämä on kun selvitetään sitä, käyttikö kuljettaja onnettomuushetkellä matkapuhelinta tai muuta laitetta.

Poliisijohtaja

Sanna Heikinheimo

Poliisitarkastaja

Jari Pajunen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Sisäministeriö 05.10.2016 klo 15:32. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.